

Atebion i Gwestiynau Ysgrifenedig y Cynulliad i'w hateb ar 11 Rhagfyr 2009

[R] yn nodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.

[W] yn nodi bod y cwestiwn wedi'i gyflwyno yn Gymraeg.

Cynnwys

- 2 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau
- 3 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Gofyn i'r Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pa gyngor a chymorth ariannol sydd ar gael i oedolion â dyslecsia neu anawsterau dysgu. (WAQ55263)

Rhodddwyd ateb ar 21 Rhagfyr 2009

Bydd colegau, ysgolion neu ddarparwyr dysgu seiliedig ar waith yn asesu dysgwyr ar gyfer anghenion ychwanegol megis dyslecsia, a bydd arian ychwanegol ar gael i ysgolion ôl-16, colegau a darparwyr dysgu seiliedig ar waith i sicrhau bod eu darpariaeth yn diwallu'r anghenion hyn drwy gymorth megis cyfrannu at gost asesu; cymorth atodol; a chymorth technegol megis gliniaduron a meddalwedd arbenigol.

Gall myfyrwyr addysg uwch fod yn gymwys ar gyfer Lwfans Myfyriwr Anabl, a weinyddir gan eu hawdurdod addysg lleol ac sydd ar gael i helpu sicrhau cymorth dysgu ychwanegol. Yn ogystal, mae Skill (y Swyddfa Genedlaethol ar gyfer Myfyrwyr gydag Anableddau Dysgu) yn gweithio gyda dysgwyr anabl, darparwyr addysg a hyfforddiant ôl-16 a sefydliadau gwirfoddol eraill i ddarparu cyngor ymarferol i ddysgwyr o bob oedran ar gael addysg a hyfforddiant ôl-16 a manteisio i'r eithaf arno.

Yn ogystal mae gan ddysgwyr sy'n oedolion sydd â dyslecsia neu anawsterau dysgu yr hawl i gael cymorth ariannol prif ffrwd i ddysgwyr megis Grant Dysgu'r Cynulliad, a bydd gan ddysgwyr sy'n oedolion ifanc yr hawl i gael lwfansau Cynhaliath Addysg o dan reolau arferol y cynllun.

Mater i'r awdurdodau lleol ac asiantaethau cyfrifol eraill yw asesu anghenion oedolion sydd ag anawsterau dysgu nad ydynt mewn addysg na hyfforddiant ac i benderfynu pa wasanaethau a threfniadau cymorth ddylai fod ar waith i ddiwallu'r anghenion hynny a aseswyd.

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): A wnaiff y Gweinidog roi'r wybodaeth ddiweddaraf am ei hystyriaeth o argymhellion grŵp rapporteur y Pwyllgor Menter a Dysgu i wasanaethau ar gyfer pobl â dyslecsia. (WAQ55264)

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pa rai o argymhellion grŵp rapporteur y Pwyllgor Menter a Dysgu i wasanaethau ar gyfer pobl â dyslecsia sydd wedi cael eu rhoi ar waith. (WAQ55265)

Rhodddwyd ateb ar 21 Rhagfyr 2009

Roedd fy Natganiad Ysgrifenedig i'r Pwyllgor Menter a Dysgu dyddiedig 23 Medi 2009 yn rhoi'r newyddion diweddaraf am y camau a gymerwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru mewn ymateb i adroddiad y pwyllgor 'Cymorth i Bobl â Dyslecsia yng Nghymru', a gyhoeddwyd yn 2008. Mae copi ar gael ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Ar y cyfan, mae'n bleser gennyf nodi i gynnydd da gael ei wneud o ran cyflawni'r prif argymhellion ond, fel y mae'r Pwyllgor yn cydnabod, bydd llawer o'r gwaith hwn yn cymryd amser i ddwyn ffrwyth.

Eisoes, rydym wedi dechrau adolygiad o'r llenyddiaeth, ac wedi dechrau ymarfer archwilio a meincnodi o ran arfer effeithiol ledled Cymru. Mae £118,000 ar gael dros y ddwy flynedd nesaf i gyflawni'r gwaith allweddol hwn, a fydd yn sicrhau dull cyson o ran diffinio dyslecsia, ei adnabod, a darparu dulliau gweithredu priodol ac effeithiol.

Rwyf hefyd wedi sefydlu grŵp gorchwyl bach sy'n cynnwys arbenigwyr ym maes anawsterau dysgu penodol ledled Cymru, ac mae fy swyddogion yn parhau i weithio'n agos â Chymdeithas Dyslecsia Prydain i wella gwasanaethau.

Fel y gwyddoch o bosibl, cyhoeddodd y Grŵp Rapporteur adroddiad dilynol ym mis Hydref, sy'n cydnabod y gwaith sy'n mynd rhagddo eisoes ac sydd hefyd yn gwneud nifer o argymhellion ychwanegol. Rwyf yn croesawu'r ail adroddiad hwn, sy'n seiliedig ar dystiolaeth ychwanegol a dderbyniwyd gan y Pwyllgor yn eu cyfarfod ym mis Medi. Byddaf yn cyhoeddi fy adroddiad yn fuan ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Jenny Randerson (Canol Caerdydd): A wnaiff y Gweinidog gadarnhau sut y mae'r arian sy'n cael ei ddarparu gan Lywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer cludiant rhwng sefydliadau fel rhan o lwybrau dysgu 14-19 yn cael ei rannu rhwng awdurdodau lleol yng Nghymru. (WAQ55266)

Rhodddwyd ateb ar 21 Rhagfyr 2009

Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn darparu £32.5m o arian y flwyddyn i gefnogi awdurdodau lleol i ddatblygu Llywybrau Dysgu 14-19 yn lleol. Dyrennir yr arian yn ôl dyraniad sylfaen ynghyd â chyfran fformiwla sy'n seiliedig ar nifer y dysgwyr, amddifadedd a phrinder. Mae'r Rhwydweithiau 14-19 yn defnyddio'r arian hwn i ddatblygu cyfleusterau, cefnogi cydweithredu lleol, datblygu'r cwricwla lleol, a chefnogi gwasanaethau cymorth i ddysgwyr. Mae'r Rhwydweithiau yn penderfynu sut y caiff yr arian ei wario drwy eu Cynlluniau Datblygu Rhwydwaith Blynyddol ac felly'n penderfynu faint o'r arian a ddefnyddir ar gyfer trafnidiaeth.

Er mwyn sicrhau dewis ehangach, mae angen i sefydliadau dysgu gydweithredu er mwyn lleihau dyblygu ymdrechion, a thrwy Gronni arbenigedd mewn pynciau penodol gallant gynnig cwricwlwm eang a chytbwys i bobl ifanc. Lle y bo'n bosibl anogir Rhwydweithiau i sicrhau bod dysgwyr yn cael eu symud cyn lleied â phosibl rhwng sefydliadau, gwnaed hyn mewn sawl ardal drwy sicrhau bod yr athro yn teithio i ysgolion gwahanol a thrwy ddefnyddio TG yn cynnwys Fideo-gynadledda.

Jenny Randerson (Canol Caerdydd): A wnaiff y Gweinidog gadarnhau faint o arian sydd wedi cael ei roi o'r neilltu ar gyfer Cludiant i awdurdodau lleol fel rhan o weithredu Llywybrau Dysgu 14-19. (WAQ55267)

Rhodddwyd ateb ar 21 Rhagfyr 2009

Fel nodais yn fy ymateb i WAQ55266 nid yw Llywodraeth y Cynulliad yn neilltuo arian penodol ar gyfer trafnidiaeth. Y Rhwydweithiau sy'n penderfynu'n lleol sut y dyrennir arian i ddiwallu gofynion Llywybrau Dysgu, yn cynnwys yr elfen o fwy o ddewis.

Gofyn i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): A yw gweithgor y Gweinidog ar wasanaethau mamolaeth wedi cynhyrchu ei adroddiad terfynol ac a yw'r Gweinidog yn bwriadu gweithredu ar ei argymhellion. (WAQ55261)

Rhodddwyd ateb ar 21 Rhagfyr 2009

Nid yw'r gweithgor wedi llunio ei adroddiad terfynol eto. Mae hwn yn faes cymhleth, gyda chysylltiadau pwysig rhwng gwasanaethau mamolaeth, gwasanaethau newydd-anedig a phediatreg. Mae'n bwysig ein bod yn gweithio drwy faterion amrywiol cyn dod i unrhyw gasgliadau pendant.

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pryd y mae'r Gweinidog yn disgwyl cael yr adroddiad am fynediad at wasanaethau iechyd meddwl ar gyfer cleifion du a lleiafrifoedd ethnig. (WAQ55262)

Rhoddwyd ateb ar 21 Rhagfyr 2009

Os ydych yn cyfeirio at y Cynlluniau Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol Lleol Blynyddol cyntaf ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl oedolion, bu fy swyddogion yn cyfarfod â rhanddeiliaid allweddol i adolygu'r cynlluniau a'r cynnydd fel y nodwyd yn y Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol Cenedlaethol.

Caiff eu canfyddiadau a'u hargymhellion dilynol eu cyflwyno i mi eu hystyried yn fuan.

Rwyf hefyd yn aros am gyhoeddiad Cyfrifiad "Count Me In" eleni, adroddiad ar gyfer y DU sy'n ystyried amryw o faterion iechyd meddwl ac ethnigrwydd mewn amgylcheddau cleifion mewnol. Disgwylir i hwn gael ei gyhoeddi'n fuan iawn.